

Coëxistentie van allergische aandoeningen: ontwikkelingspatronen en voorkomen

Bron: Sun HL, Yeh CJ, Ku MS et al. Coexistence of allergic diseases: patterns and frequencies. *Allergy Asthma Proc* 2012;33:e1-4.

Auteur: Dr. R. van Weissenbruch, kno-arts, Wilhelmina Ziekenhuis, Assen.

(Ned Tijdschr Allergie & Astma 2012;12:135-136)

Inleiding

Atopische aandoeningen zoals atopische dermatitis, allergisch astma en allergische rhinitis lijken zich binnen bepaalde individuen en families te clusteren, waarbij hun optreden in een specifiek verband en tijdsverloop onduidelijk is. Kennis over de ontwikkeling en prognose van deze atopische aandoeningen zou kunnen bijdragen aan de begeleiding van kinderen met een verhoogd risico op een progressief beloop. Een populaire aanduiding voor de sequentiële ontwikkeling en de onderlinge relatie van de atopische aandoeningen is 'de allergische mars'. Hiermee wordt de ontwikkeling beschreven van een jong kind met atopische dermatitis dat op oudere leeftijd allergisch astma en rhinitis ontwikkelt. In diverse studies is geen wetenschappelijk bewijs gevonden voor deze chronologische ontwikkeling van eczeem naar astma. Wel wordt aangenomen dat atopische dermatitis een risico is voor de ontwikkeling van astma op latere leeftijd. In een retrospectieve studie van Sun et al. werden gegevens van de Taiwanese Nation Health Insurance Research Database (NHIRD) geëvalueerd om de progressie van allergische aandoeningen in kaart te brengen met het oog op de ziekte-intervallen en het voorkomen van de allergische mars.

Longitudinale data van de NHIRD van 200.000 individuen werden 'ad random' verzameld over de periode van 1996 tot 2008, waarbij een cohort van kinderen met allergische aandoeningen werd verkregen. Uit het bestand werden de ICD's (internationale codes van ziekten) gebruikt om de allergische aandoeningen te selecteren. De leeftijd waarop de allergische aandoeningen voor het eerst volgens het registratiesysteem werden gemeld werden opgeslagen. De tijdsintervallen werden vergeleken en met standaard statistische testen geëvalueerd. Er werden 10.729 kinderen jonger dan 5 jaar geïncludeerd van de oor-

spronkelijke 200.000 individuen die ad random werden geselecteerd in het jaar 2000. Hiervan bleken er 5.866 (54,7%) ten minste één allergische aandoening te hebben. Het voorkomen van een solitaire aandoening was 29,8% (3.195 patiënten). Bij 18,8% waren er twee aandoeningen aanwezig en bij 6,1% ging het om alle drie de allergische aandoeningen. Allergische rhinitis kwam het meest frequent voor (14,4%), gevolgd door allergisch astma (8,6%) en atopische dermatitis (6,7%). Slechts in 4,2% van de gevallen kon de typische allergische mars worden herkend; dat wil zeggen dat dermatitis voorafging aan allergische rhinitis en allergisch astma. In de groep patiënten met meerdere atopische aandoeningen werd op jongere leeftijd een allergie vastgesteld dan bij kinderen met een solitaire aandoening (4,17 versus 2,79 op 2,32 levensjaar; $p < 0,05$).

In deze studie werd de allergische mars slechts bij 4,2% van de individuen vastgesteld. Een patiënt met een solitaire allergische aandoening op de leeftijd van 4,17 jaar ontwikkelde gemiddeld pas een eerstvolgende allergische aandoening op 12-jarige leeftijd. Indien een individu uit dit cohort op de leeftijd van 2,79 jaar een eerste allergische aandoening ontwikkelde, deed een eerstvolgende allergische aandoening zich al binnen 1,96-2,5 jaar voor.

In andere studies kon het paradigma van de allergische mars evenmin worden bevestigd.^{1,2} De lage prevalentie van atopische dermatitis had mogelijk te maken met een geringe hulpvraag bij milde klachten. Een andere verklaring is dat 60-70% van de individuen met eczeem geen last heeft van een atopische vorm van deze aandoening. De gevonden waarde van 4,2% van de gevallen met een allergische mars in het besproken cohort schetst waarschijnlijk het actuele beeld van het voorkomen van diverse fenotypes van allergie.

Epidemiologisch onderzoek liet eerder zien dat het fenomeen van de allergische sensibilisatie een dynamisch proces is waarbij meerdere atopische fenotypes betrokken zijn.³ Sensibilisering op jonge leeftijd (<3 jaar) kan meerdere atopische aandoeningen uitlokken. Vroege preventie van sensibilisering zou progressie van de atopie kunnen blokkeren of vertragen.

Commentaar

In deze studie komt de diversiteit van atopie naar voren waarbij er rekening moet worden gehouden met de nog nader te bepalen fenotypes van allergische rhinitis en astma. Bij een vroeg begin van de allergie moet aandacht worden gegeven aan remming van de allergische ontstekingscascade waarbij naast optimale

symptoom onderdrukkende medicatie ook aan immunotherapie moet worden gedacht. In grote lijnen komen de epidemiologische data wereldwijd goed overeen.

Referenties

1. Illi S, Mutius E von, Lau S, et al. Multi-center Allergy Study Group. The natural course of atopic dermatitis from birth to age 7 years and the association with asthma. *J Allergy Clin Immunol* 2004;113:925-31.
2. Almqvist C, Li Q, Britton WJ, et al. and the CAPS team. Early predictors for developing allergic disease and asthma: Examination separate steps in the "allergic march". *Clin Exp Allergy* 2007;37:1296-302.
3. Linnerberg A. The allergic march in early childhood and beyond. *Clin Exp Allergy* 2008;38:1419-21.